

Beslut

**efter planerad kvalitetsgranskning vid Hemlingskolan
i Örnsköldsviks kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19–20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på *Hemlingskolan* avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid *Hemlingskolan* i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning för att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver analysera eventuella avvikelser i lärarnas omdömen och betyg i syfte att bedömningarna ska vara likvärdiga.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 31 mars 2025 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2024:5257) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9–10 och 34 §§, 4 kap. 4–7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa samt utifrån inkommen dokumentation och officiell statistik.

Rektorns uppföljning och analys

Rektorn följer kontinuerligt och på olika sätt upp skolans resultat och arbetsprocesser, bland annat genom att följa upp kunskapsresultat via de kartläggningar, diagnoser och prov som genomförs under året. Rektorn följer även upp de bedömningar som görs i slutet av höst- respektive vårtermin, i form av omdömen och betyg. Vidare följer rektorn, undervisande lärare och elevhälsa upp elevernas kunskapsutveckling och måluppfyllelse regelbundet genom exempelvis klassgenomgångar en gång per termin.

Rektorn följer upp hur personalen arbetar med värdegrundsfrågor i utbildningen och i undervisningen. Det sker bland annat utifrån elevhälsans återkommande besök i klassrummen och utifrån resultat av elevenkäter. Enligt rektorns analys är skolans personal i nuläget inte enade i hur de bör arbeta med värdegrundsfrågor. Rektorn har därför satt upp som mål att de ska uppnå en samsyn kring arbetet, bland annat genom diskussion och gemensam planering och har kommunicerat till personalen att de måste prioritera den arbetslagstid som är avsatt till gemensam planering. Inom ramen för skolans värdegrundsarbete har rektorn också identifierat att de behöver stärka arbetet med elevinflytande, framförallt elevernas medvetenhet kring när de faktiskt har inflytande och möjlighet att påverka.

Kännedom om undervisningens genomförande får rektorn både från egna besök i klassrummen och från vad elevhälsan delger utifrån sina besök. Dessutom får rektorn en bild av hur undervisningen fungerar utifrån samtal

på konferenser, medarbetarsamtal samt från kompletterande dialoger som rektorn har med sin personal.

Utifrån de behov som identifieras i uppföljningarna av resultat och processer fördelar rektorn om resurser eller ser till att justeringar genomförs i undervisningen. Exempel på resursomfördelning är att en extra pedagog, utifrån behov, tillförts en elevgrupp under en period. Rektorn fattar även beslut om utvecklingsområden som personalen ska arbeta med. Skolan hade förra läsåret som utvecklingsområde att arbeta med rutiner avseende dokumentation kring elevers kunskaper. Rektorn hade identifierat avsaknad av rutiner kring hur centralt innehåll fördelas mellan årskurser samt hur bedömningar och individuella utvecklingsplaner dokumenteras. För innevarande läsår har rektorn, som nämnts tidigare, bland annat satt upp mål för en tydligare samsyn kring värdegrundsarbetet samt ett stärkt elevinflytande.

Jämställdhetsarbete

Rektorn leder ett systematiskt jämställdhetsarbete i form av jämställdhetsanalyser, som initierats av huvudmannen, och som alla skolor i skolområdet genomför. Varje elevhälsoteam har fått i uppdrag att peka ut ett problemområde för respektive skola. De har sedan tillsammans med pedagogerna och eleverna på skolan arbetat med detta genom att problematisera och diskutera möjliga åtgärder. Utifrån det arbetet har sedan elevhälsoteamet sammanställt åtgärder som ska motverka skillnader i flickors och pojkars utbildning. Åtgärderna handlar om att arbeta med pedagogernas förväntningar och förhållningssätt och att engagera vårdnadshavare i funderingar kring pojkars och flickors inläring samt en fortbildning för lärarna i tydliggörande pedagogik.

Ledning och organisation

Rektorn skapar goda förutsättningar för lärarna att samverka samt försäkrar sig om att det sker ett lärande i kollegiet. Lärarna på skolan ingår i samma arbetslag och de har en timme i veckan avsatt för arbetslagsmöten. Den utsedde arbetslagsledaren samordnar det gemensamma arbetet på skolan. Utöver arbetslagstid finns en organisation för månadsvisa konferenser som varierar mellan ämneskonferenser, arbetsplatsträffar och pedagogiska för- respektive eftermiddagar som är till för undervisande personal. Ämneskonferenserna leds av förstelärare eller annan utsedd lärare och genomförs ibland gemensamt för skolområdet. Arbetsplatsträffarna leds av rektorn. Därutöver genomförs ungefär fyra verksamhetsutvecklingsdagar på ett läsår. Dessa dagar leds av rektorn eller annan utsedd person och genomförs ibland gemensamt för hela skolområdet och då omfattas även personalen i fritidshemmen. Utöver de möten som rektorn leder deltar rektor i de veckovisa arbetslagsträffarna samt vid några ämneskonferenser per termin, för att ta reda på vilka behov

som finns i undervisningen och på vilket sätt rektorn kan bidra till utveckling.

Vidare finns det tydliga arbets- och förhållningssätt på skolan som tillämpas av lärarna. När det gäller arbetssätt har rektorn bland annat identifierat att de behöver tydliggöra ytterligare hur lärarna ska arbeta för att planera undervisningen på stadienivå och samverka mellan ämnen, något de beslutat att de ska göra. Rektorn har en plan för hur ett sådant utvecklingsarbete ska genomföras. Till nya lärare erbjuds ett introduktionssamtal och stöd från mer erfarna kollegor. Obehöriga lärare får hjälp av behöriga i samband med bedömningsarbete.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektor, lärare, elevhälsa och elever samt av observationer och inkommen dokumentation.

Målfokus, variation och aktivt lärarstöd

Undervisningen på skolan varierar mellan lärarledda genomgångar, arbete och aktiviteter i helklass, enskilt och i grupp. Lärarna arbetar efter en gemensam struktur för hur de lägger upp dagar och lektioner. Lärarna inleder lektionerna med att berätta vad de ska arbeta med och ibland kopplar lärarna även till de mål och syften som framgår av läroplanen för grundskolan. Undervisningen ger eleverna möjlighet att läsa och arbeta både i fysiska böcker och i digitala läromedel. Eleverna får läsa, skriva, rita och diskutera. Ibland kan lärarna lägga in lekar som enligt eleverna gör att de lär sig samtidigt som det är roligt. Ibland får eleverna göra övningar där de får träna på att ta ställning för eller emot ett påstående. Ibland ser de på film. Eleverna ges ett aktivt lärarstöd under lektionerna, exempelvis genom

att lärarna vid behov repeterar instruktioner eller förklarar dem på ett alternativt sätt.

Stimulans och anpassningar utifrån elevers behov och förutsättningar

Lärarna arbetar på olika sätt för att anpassa undervisningen till elevernas olika behov och förutsättningar. De använder bland annat läromedelsmaterial på olika nivåer. Elever berättar att de kan få utmaningar om de behöver, bland annat kan eleverna få erbjudanden om svårare uppgifter i engelskan och få arbeta med högre nivåer i matematikboken. Det framgår även av granskningen att lärarna uppmuntrar och "peppar" elever samt fångar upp elevernas intressen och tar in det i undervisningen. Lärarna berättar själva att de även ibland behöver tydliggöra för eleverna varför de behöver lära sig vissa saker.

Elevers delaktighet i undervisningen och i sitt eget lärande

I undervisningen ges eleverna möjlighet och utrymme att reflektera över sitt eget lärande. Lärarna ställer frågor som förutsätter att eleverna funderar och utgår från vad de vet, tror sig veta eller vad de lärt sig under tidigare lektioner. Observerade lektioner ger också exempel på en tillåtande miljö där elever vågar testa sina hypoteser. Lärarna brukar ge eleverna möjlighet att gå tillbaka till tidigare arbeten, exempelvis texter de skrivit, för att jämföra med vad de åstadkommer idag. I idrotten kan eleverna få se inspelningar av hur de tidigare klarade att genomföra ett moment och hur de klarar det idag. Lärarna hjälper vid behov eleverna att se sin progression.

Eleverna får även möjlighet till ett visst inflytande över undervisningen, exempelvis kan de få välja redovisningsform samt ge förslag till aktiviteter. Lärarna frågar eleverna då och då vad de tycker om lektionsupplägg med mera, i ett utvärderande syfte. I klassråden, som genomförs regelbundet, har eleverna möjlighet att föra fram sina synpunkter.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6–7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning för att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete. Nedan följer Skolinspektionens motivering till

bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektor, lärare, elevhälsa och elever samt av observationer, inkommen dokumentation och officiell statistik.

Arbete för studiero

Det finns ett samlat arbete för att skapa studiero i klassrummen. Den lektionsstruktur som lärarna arbetar efter är en del i det arbetet och lärarna utgår ifrån en tydlig inramning för att eleverna ska veta vad som ska hända under lektionerna. Lärarna arbetar löpande med studiero och har en pågående dialog med elever kring detta. Elevhälsan ger vid behov lärarna stöd i sitt ledarskap när det gäller hur de kan hantera elever i grupp, hur de kan bemöta tysta elever respektive elever som är utåtagerande.

Arbete för trygghet

På skolan bedrivs ett medvetet arbete för att skapa och upprätthålla trygghet. Elevhälsans arbete med att stärka lärarna i deras ledarskap för ökad studiero är även en del i skolans trygghetsarbete. Lärarna diskuterar återkommande med eleverna hur man är en bra kompis och hur miljön ska vara för att alla ska trivas och de pratar tillsammans om det har skett några incidenter. Skolan har ett fadder-system där de äldre eleverna guidar de yngre vid specifika tillfällen. Det finns regler för hur det ska vara på raster och under rasterna finns alltid tillgång till vuxna som eleverna kan vända sig till vid behov. Skolan har också arbetat för att övergången till högstadiet ska vara så bra som möjligt, den undervisning som eleverna i årskurs 6 har på områdets högstadieskola har koncentrerats till en dag.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektor, lärare och elevhälsa samt inkommen dokumentation och officiell statistik.

Kvalitetssäkring av bedömningar, omdömen och betyg

Rektorn ser till att lärarna använder sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar samt ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra

sina bedömningar, bland annat genom diskussioner inom skolområdet och även i arbetslaget. Lärarna använder sig av tillgängliga bedömningsstöd, sambedömning samt resultaten av de nationella proven i sitt arbete med att göra likvärdiga bedömningar. Rektorn har också gett lärarna riktlinjer att med eleverna prova de nya nationella proven som ska genomföras digitalt samt att bedöma dem gemensamt kollegor emellan. Granskningen visar att centralt ordnade träffar genomförs där bedömning är en punkt på agendan. Vid de ämnesträffar som genomförs har lärarna också möjlighet att diskutera bedömningsfrågor. Vid skolan finns även möjlighet för lärarna att få stöd av specialläraren när exempelvis bedömningsstöden i de yngsta åldrarna ska genomföras. Nya och obehöriga lärare får stöd av behörig lärare vid bedömning och betygssättning.

Rektorns analys av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn inte analyserar lärarnas bedömning och betygssättning utifrån att finna eventuella avvikelser exempelvis mellan olika elevgrupper, mellan lärare eller över tid. Enligt rektorn är det svårt att se eventuella skillnader mellan lärares olika bedömningar då de är så få till antalet. Under föregående läsår var det en lärare som satte omdömen i årskurs 1–2 och två lärare som gjorde bedömningar i årskurs 3–6. Rektorn har inte genomfört analyser av lärarnas bedömningar över tid. Rektorn deltar dock delvis vid principdiskussioner och samtal där lärarna problematiserar kring bedömning och betygssättning, för att skapa sig en bild av hur lärarna resonerar. Rektorn deltar även delvis vid faktiska bedömningssituationer.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver analysera eventuella avvikelser i lärarnas omdömen och betyg i syfte att bedömningarna ska vara likvärdiga.

Granskningen visar att rektorn inte analyserar omdömen och betyg. Detta innebär att rektorn har låg kännedom om eventuella avvikelser mellan olika ämnen, årskurser eller elevgrupper samt vad sådana avvikelser i så fall kan bero och hur länge de funnits.

Skolinspektionen rekommenderar rektorn att stärka arbetet med att gå igenom och analysera lärarnas bedömning. Detta för att upptäcka eventuella avvikelser och därefter utreda om det finns relevanta förklaringar till dessa. Vid behov behöver rektorn vidta åtgärder för att skapa förutsättningar för lärarna att kunna göra likvärdiga bedömningar.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutat har fattats av undervisningsrådet Agnetha Burström.

I handläggningen av ärendet har utredarna Britta Seeger (föredragande), Pia Almarlind och Mattias Ryd medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Tre lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- En gruppintervju med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektorn och biträdande rektorn.
- Dokumentstudier. De dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter.

Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 24 september 2024. Rektorn intervjuades den 25 september, via länk. Besöket och samtliga intervjuer genomfördes av Pia Almarlind och Britta Seeger.

Hemlingskolan bedriver verksamhet i förskoleklass samt i grundskolans årskurs 1 till och med 6. Aktuell granskning fokuserar på årskurs 1–6. I dessa årskurser är 33 elever inskrivna. Antal undervisande lärare på skolan är 11 och av dem har åtta lärarlegitimation. Skolan leds av en rektor och en biträdande rektor.